

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры**

**Анатацыя да дыпломнай работы
«ВЫВУЧЭННЕ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ Ў 5 КЛАСЕ»**

**Дурэйка А. Ю.,
кіраўнік Саматыя І. М.**

2015

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з уводзінаў, асноўнай часткі, якая ўключае ў сабе дзве главы, заключэнне, спіс выкарыстанай літаратуры, дадатак. Аб'ём дыпломнага даследавання – 64 старонкі. Спіс выкарыстаных у дыпломным даследаванні навуковых крыніц складае 71 пазіцыю.

Ключавыя словы: ПСІХАЛАГІЧНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ ВУЧНЯЎ, ФІЗІЯЛАГІЧНЫЯ АСАБЛІВАСЦІ ВУЧНЯЎ, ЗМЕСТ ПАДРУЧНІКА ДЛЯ 5 КЛАСА, МЕТОДЫКА НАВУЧАННЯ БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца працэс навучання беларускай мове ў 5 класе.

Мэта дыпломнай працы – выявіць асаблівасці навучання беларускай мове ў перыяд пераходу навучэнцаў з першай (пачатковай) ступені на другую і ахарактарызаваць найбольш эфектыўныя метады выкладання беларускай мовы ва ўмовах сённяшняй моўнай сітуацыі ў краіне; паказаць, што інавацыйная методыка мае перавагі перад традыцыйнымі сістэмамі навучання.

Для ажыццяўлення мэты даследавання неабходна было вырашыць наступныя **задачы**, якія вызначылі характар атрыманых вынікаў: прааналізаваць метадычную і вучэбную літаратуру, звязаную з навучаннем мове ў 5 класе; вывучыць літаратуру па сумежных навуках (дыдактыка, методыка, псіхалогія, педагогіка) у аспекце даследавання; прааналізаваць сістэму традыцыйнай адукацыйнай практыкі і кампаненты методыкі настаўніка-практыка Аляксея Якімовіча; вызначыць доказы, што канцэпцыя адзінства мовы, мыслення і маўлення, тэорыя сэнсу і каштоўнасцей ў псіхалогіі і гуманітарных ведах, культуралагічны падыход да навучання беларускай мове ў 5 класе павышаюць эфектыўнасць навучання.

У даследаванні выкарыстаны комплекс узаемадапаўняльных тэарэтычных і эмпірычных **метадаў**: тэарэтычны аналіз лінгвістычных, псіхалага-педагагічных, дыдактычных, метадычных крыніц па праблеме даследавання, а таксама нарматыўных дакументаў з мэтай вывучэння праблем у галіне рэалізацыі ўстановамі адукацыі сацыяльнага заказу грамадства ў дачыненні да прадмета "Беларуская мова"; супастаўляльны аналіз; навучальны эксперымент; аналіз педагагічнага вопыту; апытанне настаўнікаў і вучняў, гутаркі з удзельнікамі педагагічнага працэсу; анкетаванне.

Практычная значнасць даследавання заключаецца ў тым, што яго матэрыялы могуць быць выкарыстаны на практычных занятках па методыцы беларускай мовы, а таксама настаўнікамі беларускай мовы.

ABSTRACT

Dureyka A.

STUDYING OF THE BELARUSIAN LANGUAGE in the 5th form

The graduation thesis consists of an introduction, main part, including two chapters, bibliography, and appendix. The volume of the thesis is 64 pages. The list of used scientific sources includes 71 positions.

Keywords: THE PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF PUPILS, THE PHYSIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE PUPILS, THE CONTENTS OF THE TEXTBOOK FOR THE 5th FORM, METHODS OF TEACHING OF THE BELARUSIAN LANGUAGE.

The object of study is the process of training of the Belarusian language in the 5th form. **The aim of the graduation thesis** is to reveal features of training of the Belarusian language in the transition of students from the first (initial) degree to the second degree and describe the most effective methods of teaching of the Belarusian language in today's language situation in the country; to show that innovative technique has advantages over traditional systems training.

To fulfill the aim of the study was necessary to solve **the following problems:** to analyze methodical and educational literature on learning language in the 5th form; to study the literature of related sciences (didactics, methodology, psychology, education) in the aspects of the study; to analyze the system of traditional practices and components of practicing teacher Alexei Jakimovich technique; to identify evidence that the concept of the unity of language, thought and speech, the theory of meaning and value in psychology and humanities, cultural approach to the training of the Belarusian the 5th form increase efficiency of the education.

A set of complementary theoretical and empirical **methods** is used in the process of the study: theoretical analysis of linguistic, psychological, pedagogical, didactic, methodical sources on the issue of research, as well as regulatory documents of secondary educational institutions to study the problems in the implementation agencies of the social order of society for the subject "Belarusian language"; comparative analysis; educational experiment; analysis of teaching experience; oral survey of teachers and students, interviews with the participants of the pedagogical process; written survey.

The practical significance of the study lies in the fact that its materials can be used for practical training on the methodology of teaching of the Belarusian language, and Belarusian language teachers.